

Fig. 1: Basilikum angrebet af *S. dorsalis*
Kilde: L. Osborne, University of Florida

Fig. 2: Rose angrebet af *S. dorsalis*
Kilde: S. Ludwig, Texas A&M AgriLife Extension

Fig. 3: Larve af *S. dorsalis*
Kilde: L. Osborne, University of Florida

Hold øje med *Scirtothrips dorsalis* (chilli thrips eng.)

November
2022

Scirtothrips dorsalis – på engelsk chilli thrips – er karantæneskadegører i EU og reguleres via fælles EU lovgivning. Tripsen er et lille insekt, der kan angribe over 200 forskellige plantearter, heriblandt økonomisk vigtige kulturplanter som citrus, peberfrugt, melon og jordbær. De udgør også en trussel mod mange andre væksthuseplanter, blandt andet pryddplanter og krydderurter. Skadegøreren hæmmer væksten og forårsager deformitet og skade på værtsplanten.

Skadegøreren forekommer ikke naturligt i EU, men kan blive indslæbt med planter og frugt fra lande uden for EU. Tripsarten findes i store dele af verden, herunder Asien, Australien og Afrika og er senest blevet introduceret til Nordamerika.

Symptomer på angreb

Scirtothrips dorsalis angriber især værtsplanternes blade, stængler, blomster og frugt, men kan ramme alle overjordiske plantedele. Den har sugende munddele, der er specialiseret til at suge plantesaft, og findes typisk på undersiden af blade, men kan ved svære angreb også findes på oversiden. Symptomerne viser sig oftest i et sølv- eller bronzeskær på bladene (Fig. 1), eller ved væksthæmning og bladdeformitet (Fig. 2).

Hvilke planter angriber insekterne?

Skadegøreren har på nuværende tidspunkt mere end 225 værtsplantearter fra mindst 40 forskellige plantefamilier, herunder planter i natskyggefamilien (*Solanaceae*) som omfatter tomat, aubergine, peberfrugt og tobak. Skadegøreren kan ikke overleve i naturen i Danmark, men den kan overleve i væksthuse, hvor den kan angribe mange forskellige plantearter.

Fig. 4: Voksen *Scirtothrips dorsalis*
Kilde: A. Derksen, Bugwood.org

Hvordan ser skadegøreren ud?

Der er tale om små cigarformede insekter, der er under 2 mm lange. De voksne individer er lyse med sorte vinger og sorte bånd langs ryggen (Fig. 4). Larverne ligner de voksne individer, men er mindre og vingeløse.

Trips kan generelt være vanskelige at adskille fra hinanden, men *Scirtothrips dorsalis* genkendes ved at være væsentlig mindre end mange andre trips (Fig. 5).

Hvor finder man skadegøreren?

Scirtothrips dorsalis forekommer naturligt i tropiske og subtropiske egne. Arten er særligt udbredt i Asien og findes ofte ved importkontrol af sendinger med planter og krydderurter fra Asien.

Skadegøreren trives i varme omgivelser og kan ikke etablere sig i naturen i Danmark, men udvikling og æglægning kan forekomme ned til 10 grader C.

Hvordan spredes skadegøreren?

Scirtothrips dorsalis flyver ikke ret langt og derfor er den naturlige spredning begrænset til omkringstående planter. Spredning af tripsene over større afstande sker hovedsageligt ved handel med frugt, krydderurter og planter til plantning, hvor voksne individer, larver og æg kan følge med som blinde passagerer.

Hvorfor er et angreb så alvorligt?

Hvis man finder *Scirtothrips dorsalis* i sit væksthuse, kan det få stor økonomisk betydning. Tripsene kan med deres beskedne størrelse være vanskelige at få øje på og med en kort livscyklus og et bredt værtsregister, kan de opformere og sprede sig betydeligt i væksthuset, før de opdages.

De kan efterlade ar og deformiteter i sådan en grad, at det kan ødelægge planterne. Desuden kan tripsene være vektorer for flere plantesygdomme. Symptomer som gulnede eller visne blade eller blade med mosaikmønstre, kan være tegn på virus, som er overført af trips.

Hvad kan du gøre?

- Undersøg importerede eller indkøbte planter nøje for symptomer og ved fund af disse også for voksne insekter og larver i plantematerialet.
- Som producent kan du placere nyimporterede planter adskilt fra den øvrige produktion, indtil der har været mulighed for at opdage nye angreb.

Hvad gør Landbrugsstyrelsen?

Hvis *Scirtothrips dorsalis* bliver fundet i Danmark, vil Landbrugsstyrelsen fastslå omfanget af angrebet, forhindre yderligere spredning og sikre, at insekterne udryddes.

Anmeldepligt - hvem skal kontaktes?

Ved fund eller mistanke om forekomst af *Scirtothrips dorsalis* skal du kontakte Landbrugsstyrelsen. Du skal anmelde et evt. fund eller mistanke om fund på www.lbst.dk under "Anmeld fund af skadegørere", eller kontakte:

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
 Landbrugsstyrelsen
 Planter & Biosikkerhed
 Nyropsgade 30, 1780 København V
 Tlf. 33 95 80 00 | planter&biosikkerhed@lbst.dk

Fig. 5: *Scirtothrips dorsalis* til venstre og amerikansk blomstertrips (*Frankliniella occidentalis*) til højre

Kilde: L. Osborne, University of Florida